

"Οσο η επαγκόσμια ιστορία θα ακολουθεί το ποδόθετο των εθνών, όσο η παγκόσμια ιστορία θα εξαρτάται από την πορεία της εθνικής ιστορίας, αποτυγχάνει να εκπληρώσει τον ανθρωπινό σκοπό της, να εκπληρώσει τον ανθρωπινό προορισμό της." λέγει ο Σωκράτης στην "Επιστήμη του Πολέμου".

ΜΑΞ ΟΧΟΡΚΧΑΙΜΕΡ

Από τότε που ο άνθρωπος σταμάτησε να λειτουργεί και να θεωρεί τον εαυτό του σαν αναπόσπαστο μέρος της φύσης, αυτόβαπτιζόμενος σαν ο κατακτητής και κυρίαρχος της, η ζωή πάνω στο πλανήτη οδηγείται σ' ένα χάος που έχει για μοναδικό της τέλος την οικολογική και βιολογική καταστροφή. Αυτό γίνεται φυσικά στο όνομα της "ανάπτυξης", της "προόδου" και της "ευημερίας". Με άλλα λόγια στο όνομα της ανάπτυξης και διαίω- νισης της κυριαρχίας του παγκόσμιου καπιταλισμού. (είτε πρό- κειται για το "κλασσικό" δυτικό, είτε για τον σοσιαλιστικό- ποιμένο ανατολικό).

.../2

ΣΗΜΕΡΑ Η ΠΙΟ ΦΑΝΕΡΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΠΕΙΛΗ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΗ ΕΝΟΣ ΠΟ-
ΡΝΗΚΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ. ΠΕΡΑ ΩΜΩΣ ΑΠ' ΑΥΤΟ ΥΠΆΡΧΟΥΝ ΚΙ' ΆΛΛΟΙ

κινδύνοι, λιγώτερο μὲν θεαματικοί, ἀλλὰ μὲν ἐξίσου καταστροφικά αποτελέσματα εἴτε πάνω στο περιβάλλον μὲ τη πλατύτερη ἑννοία, εἴτε πάνω στη φύση καὶ το χαρακτήρα τοῦ ἀνθρώπου καὶ κατὰ συνέ-
πεια καὶ στα δύο. Σχεδόν σε κάθε χώρα, ὁ αἶρας "μολύνεται" ἀπὸ
πηγές τοῦ νεροῦ δηλητηριάζονται, τὸ ἔδαφος ξεραίνεται καὶ ἡ
ἀγρία φύση καταστρέφεται. Ἀν ἡ σημερινή χρήση χημικῶν λιπα-
σμάτων συνεχιστεῖ, σε λιγώτερο ἀπὸ 30 χρόνια τὸ 1/3 τῆς γόνιμης
ἐπιφάνειας τῆς γῆς θὰ γίνῃ τόσο τοξική πὺ θὰ καταστῇ ἄγονη.
Αὐτὸ φυσικά δὲν σημαίνει τίποτα ἄλλο παρὰ τὸ ὅτι κάποιον θὰ
πεινάσουν. Οἱ παράκτιες περιοχές, ἀκόμα καὶ τὰ βάθη τῶν θαλάσ-
σων δὲν εἶναι ἀπρόσβλητες ἀπὸ τὴν πλατειά διαδομένη μόλυνση.
Οἱ κύκλοι τοῦ διοξειδίου τοῦ ἀνθρακός καὶ τοῦ αζώτου ἀπὸ τοὺς πο-
ποίους ἐξαρτᾶται ἡ διατήρηση καὶ ἡ ἀνανέωση ὅλων τῶν ζωντανῶν
όντων, διαταράσσονται μακροπρόθεσμα σε σημεία ἀνεπανόρθωτης
βλάβης. Τὸ πιο ἐμφανές ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς διατάραξης εἶναι ἡ
ἀλλοίωση τῶν κλιματολογικῶν συνθηκῶν (φαινόμενο τοῦ "θερμοκηπίου").
Πέρα εἶναι ἡ ἀχαλίνωτη διάδοση τῶν ραδιενεργῶν καταλοίπων,
τῶν μακροβίων ἐντομοκτόνων, τῶν καταλοίπων μολύβδου καὶ χιλιὰ-
δων τοξικῶν ἢ "δυνάμει" τοξικῶν οὐσιῶν στῆς τροφές, τὸ νερό
καὶ τὸν αἶρα· τὰ "αεροζόλ" πὺ καταστρέφουν τὸ λεπτὸ στρώμα
ὁζοντος πὺ περιβάλλει τὴ γῆν ἀτμόσφαιρα καὶ πὺ προστατεύει
τὸν ἀνθρώπο (καὶ τὴ γῆ) ἀπὸ τῆς υπεριώδους ακτίνης πὺ θεωροῦνται
ἐξαιρετικά καρκινογόνες· ἡ ἐπέκταση τῶν πόλεων σε τεράστιες
αστικές ζώνες· ὁ ἀυξανόμενος θόρυβος τοῦ περιβάλλοντος· οἱ ἐντά-
σεις καὶ τὸ ἀγχος πὺ δημιουργεῖ ὁ συνωστισμός, ἡ μαζική διαβί-
ωση καὶ ἡ μαζική χειραγώγηση· οἱ τεράστιες συσσωρεύσεις σκου-
πιδιῶν, ἀκαθαρσιῶν καὶ βιομηχανικῶν ἀποβλήτων· ἡ συμφόρηση λεω-
φόρων καὶ δρόμων ἀπὸ τὴν κυκλοφορία τῶν οχημάτων· ἡ ἀλόγιστη κα-
ταστροφή πολυτίμων πρώτων υλῶν καὶ κύρια τοῦ οὐρικού πλούτου
τὸ σημάδεμα τοῦ πλανήτη ἀπὸ κερδοσκοποῦς κτηματομεσίτες καὶ
γραφειοκράτες κατασκευῆς δρόμων· ἡ ἐγκληματική καταστροφή σημα-
ντικῶν βιότοπων (καλὴ ὥρα ὁ Ἀκάμας) καὶ ἡ "ὄξινη" βροχή πὺ
καταστρέφει τεράστιες δασικές περιοχές (για νὰ δειξοῦμε τὸ πόσο
σημαντικά εἶναι τὰ δάση στο κύκλο τῆς ζωῆς, ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρουμε
ὅτι μόνο τὰ δάση τοῦ Ἀμαζονίου στὴ δασινική Ἀμερική παράγουν
τὸ 1/3 τοῦ οξυγόνου στὴ γῆ).

Όλα αυτά και άλλα πολλά, έχουν προκαλέσει, μέσα σε διάστημα μιας γενιάς μόνο, μια ζημιά που ξεπερνάει τη ζημιά που προκάλεσαν χιλιάδες χρόνια ανθρώπινης διαβίωσης πάνω σ' αυτό το πλανήτη. Αν συνειδητοποιηθεί αυτός ο καταστροφικός ρυθμός, το να κάνουμε εικασίες αναφορικά με εκείνο που θα αντιμετωπίσει η επόμενη γενιά, ίσως και εμείς οι νεώτεροι, προκαλεί τρόμο.

"Οι οικολογικοί κίνδυνοι για την ανθρωπότητα, τους οποίους μπορούμε τώρα να προβλέψουμε, πηγάζουν απ' τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της παραγωγής σε μια καταναλωτική κοινωνία. Απ' τη μια μεριά υπάρχει η ανεύθυνη τεχνολογία της, κι' απ' την άλλη, η έμφυτη τάση της να παραβιάζει κάθε λογικό όριο."

ΑΛΑΝ ΡΟΜΠΕΡΤΣ

"Καταναλωτισμός και οικολογική κρίση"

Αν και εδώ στη Κύπρο, σαν γεωγραφικός χώρος δεν έχουμε ακόμη να αντιμετωπίσουμε σοβαρά οικολογικά προβλήματα, αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να περιμένουμε να δημιουργηθούν για να αρχίσουμε να τα λαμβάνουμε υπ' όψιν. Μπορεί βέβαια να μην έχουμε να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα για παράδειγμα των πυρηνικών καταλοίπων ή του στεγαστικού και του υπερπληθυσμού, (κι' αυτό είναι το πλεονέκτημα μας σε σχέση με άλλες χώρες)

αλλά άρχισε τελευταία να γίνεται αισθητή η μόλυνση κάποιων θαλάσσιων περιοχών, το τοιμέτο και η κακοουσιτιά έχει γίνει αναπόσπαστο μέρος του Κυπριακού τοπίου (σε μερικές περιπτώσεις έφτασε να δημιουργήσει τα τέρατα της Λεμεσού, της Λευκωσίας και της Αγίας Νάπας), η ποιότητα των τροφίμων έχει υποβαθμιστεί σημαντικά τη τελευταία δεκαετία, περιοχές ολόκληρες έχουν μετατραπεί σε σκουπιδότοπους, παραλίες έχουν μετατραπεί σε "γκέττο λουομένων" με τις γνωστές πανάσχημες παράγκες, (περιπτώσεις Γκάβερνορς και Αη-Γιώργη Αλαμάνου), πάρα

και περιοχές πρασίνου έχουν εντελώς καταστραφεί (περίπτωση δασοφυλλίου Λεμεσού). Από την άλλη είναι το αιώνιο πρόβλημα του νερού, της μόλυνσης μερικών υπογείων νερών στη περιοχή Λεμεσού, η περίφραξη της παραλίας από τους ξενοδόχους, το στρίμωγμα των κατοίκων σε πολυκατοικίες, το αυξανόμενο καυσαέριο, η τηλερύπανση των μέσων μαζικής επικοινωνίας που έχει υποκαταστήσει τις ανθρώπινες σχέσεις και το καθημερινό φαινόμενο της ηχορύπανσης. Εδώ παρένθετικά θέλουμε να διευκρινίσουμε ότι δεν αναφερόμαστε αποκλειστικά στο θόρυβο των μοτοσυκλετών των "νεαρών καμικάζι". Δεν έχουμε καμιά διάθεση να καταντήσουμε ουραγοί του κράτους, της αστυνομίας και των κομμάτων, αναπαράγοντας το θέαμα του "κακού" αλλου και συμμετέχοντας σ' αυτή την απ' όλες τις μεριές υστερική επίθεση ενάντια σ' αυτό το κομμάτι της νεολαίας που της φόρτωσαν όλα τα στραβά και ανάποδα της τουριστικής μας βιτρίνας. Κι' όλα αυτά επειδή έτυχε να έχουν τη μοτοσυκλέτα - και το θόρυβο της - σαν διέξοδο τους στη καθημερινή σχιζοφρένεια και πλήξη της πόλης. Αναφερόμαστε στο θόρυβο των οχημάτων γενικά, των οικοδομών και των κομπρεσσέρ, στο θόρυβο στους χώρους εργασίας, στο θόρυβο που είναι αποτέλεσμα της διαβίωσης σε διαμερίσματα - κλουβιά που είναι τόσο κοντά το ένα με το άλλο που ούτε να βήξεις δεν μπορείς. Ο θόρυβος είναι προϊόν της ίδιας της πόλης σαν χώρος διαβίωσης και το πρόβλημα δεν λύνεται με την αστυνόμευση και καστολή. Γι' αυτό και είμαστε ενάντιοι σε οποιαδήποτε τέτοια προσπάθεια του κράτους και της αστυνομίας γνωρίζοντας ποιος είναι ο ρόλος τους στη διατήρηση της υπάρχουσας τάξης πραγμάτων.

Θεωρούμε ολ' αυτά και άλλα πολλά σαν περιβαλλοντολογικά προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί κύρια από τη συγκέντρωση και συμπύεση του πλυθισμού στις πόλεις και που είναι άμεσα συνδεδεμένα με τη δομή του κοινωνικού συστήματος της μισθωτής εργασίας και της αλλοτρίωσης των ανθρώπινων σχέσεων. Πιστεύουμε ότι ο ίδιος ο καπιταλισμός και η τεχνολογία του έχει δημιουργήσει αυτά τα τερατουργήματα. Οι επόμενοι στόχοι του είναι ακριβώς οι λιγοστές παρθένες περιοχές που έχουν απομείνει στο νησί όπως και οι τεράστιες σημασίας βιότοποι του Ακάμα και της Αλυκής της Λεμεσού.

Τι έχουμε να προτείνουμε;

" Το πρώτο μας καθήκον είναι να ανακαλύψουμε, διαμέσου μιας ανάλυσης της κοινωνίας, τις χαρακτηριστικές της τάσεις σε μια δοσμένη στιγμή της εξέλιξης της και να τις παρουσιάσουμε ξεκάθαρα: Υστερα, να ενεργήσουμε σύμφωνα μ' αυτές τις τάσεις στις σχέσεις μας με όλους όσους σκέφτονται σαν εμάς. Και τέλος, από σήμερα κιόλας να εργαστούμε για τη καταστροφή των θεσμών, καθώς επίσης και των προλήψεων που εμποδίζουν την ανάπτυξη αυτών των τάσεων"

ΠΕΤΡΟΣ ΚΡΟΠΟΤΚΙΝ

Μια κοινωνία οδηγημένη στον ακραίο μικροαστικό φιλοτομαρισμό και στο άκρατο καταναλωτικό μένος, ενθαρρύνει την απάθεια και τη παραίτηση από κάθε μορφή κοινωνικού αγώνα (ακόμα κι' απ' αυτό το λεγόμενο "εθνικοαπελευθερωτικό"). Η καπιταλιστική συσσώρευση που διέλυσε το παλιό εργατικό κίνημα και τις ιδεολογικές του συντεταγμένες, σπεύδει να εμπορευματοποιήσει κάθε κοινωνική σχέση, να γραφειοκρατικοποιήσει τη δημόσια ζωή, και να κατακερματίσει την κάθε έκφανση της ανθρώπινης δραστηριότητας, δημιουργώντας τη λατρεία της εξειδίκευσης. Αυτή η διαδικασία έχει μπει σ' ένα ιδιαίτερα έντονο ρυθμό μετά την έκρηξη των αντιφάσεων της ιδεολογίας το 1974 μέσα στη προσπάθεια του Κυπριακού κράτους να επιβιώσει σαν τέτοιο. Έτσι τα άτομα, έχοντας αποδεχθεί τη φαινομενικότητα των πραγμάτων, αντανakλούν στις συνειδήσεις τους όλες τις διαστρεβλωμένες εικόνες που το θέαμα παράγει, καθιστώντας τους παθητικούς θεατές της ζωής.

Παρ' όλ' αυτά μερικοί απ' εμάς έχουμε σκεφθεί αυτά τα πράγματα αλλά αισθανόμαστε αδύναμοι να τα αλλάξουμε. Αποψη μας είναι ότι μόνο περνώντας στη πράξη, ατομική ή συλλογική (σίγουρα όχι μέσα από κομματικές και γραφειοκρατικές διαδικασίες) εξασφαλίζουμε το μέλλον αυτού του τόπου και σε τελευταία ανάλυση του πλανήτη ολόκληρου. Η εξουσία, η οποιαδήποτε εξουσία δεν σκοπεύει να κάνει τίποτα και θα αφήσει το τόπο σιγά-σιγά να καταστρέφεται στο όνομα της τουριστικής "ανάπτυξης", του "εθνικού" προβλήματος και του μεταπολεμικού οικονομικού "θαύματος". Γι' αυτό και δεν μπορούμε να ξεχωρίσουμε την οικολογία (στο στυλ "επιστροφή στη φύση" κλπ) από το υπόλοιπο κοινωνικό ζήτημα. Γι' αυτό και πιστεύουμε ότι το θέμα του Ακάμα έχει τοποθετηθεί σε λανθασμένη βάση. Για μας το πρόβλημα δεν είναι το αν η περιοχή θα ανακηρυχτεί "Εθνικό Πάρκο" ή "ρεζερβουάρ" αλλά το ότι πρέπει να σταματήσει κάθε καταστροφική επέμβαση πάνω στη φύση - και ειδικά σε τέτοιους σημαντικούς βιότοπους - είτε αυτή προέρχεται από τους στρατοκράτες της Μεγάλης Βρετανίας που χρόνια τώρα κάνουν τις ασκήσεις τους στη περιοχή, είτε από τους διάφορους "γνήσιους Κυπρίους πατριώτες".

Σ' ένα "ουτοπικό" επίπεδο βέβαια, αυτό που σε γενικές γραμμές θέλουμε είναι να ζήσουμε - και όχι απλά να επιβιώνουμε στα κάτεργα της μισθωτής εργασίας και της ανίας - σε αρμονία με τον εαυτό μας, τους άλλους και τη φύση, μέσα σε συνθήκες σεβασμού της ατομικής ιδιομορφίας, αλληλοκαταγόησης και ανθρωπιάς, σε μια αποκεντρωμένη και αυτοδιευθυνόμενη κοινωνία, όπου η ιδιοκτησία, το κράτος και οι στρατοί δεν θα έχουν θέση. Οπου καμιά μορφή εξουσίας, ιεραρχίας, κυριαρχίας και εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο δεν θα υπάρχει. Οπου η τεχνολογία θα λειτουργεί σαν μέσο απελευθέρωσης του ανθρώπου και όχι σαν μέσο υποτάγής του. Οπου οι άνθρωποι θα αποφασίζουν μέσα από κοινοτικές, συνοικιακές, εργασιακές, πολιτιστικές κ.α. γενικές συνελεύσεις με άμεση δημοκρατία για τη τύχη τους. Οσο φανταχτερά και παλαβά κι' αν ακούγονται όλα αυτά, άλλο τόσο αποτελούν για μας τη μοναδική αλήθεια, χωρίς όμως να καταντούν μια στάσιμη, αμετάβλητη και δογματική ιδεολογία. Στη πραγματικότητα δεν αποτελούν ούτε καν ιδεολογία μιας κι' αυτή αποτελεί τη ψευδή συνείδηση του ανθρώπου.

("Σκότωσε την ιδεολογία αντί να τη φοράς καπέλλο"). Είναι απλά οι επιθυμίες μας σήμερα και απ' αυτές παίρνουμε τις κατευθύνσεις μας για τη ζωή.

"Σε μια εποχή τέτοιας αστάθειας, κάθε δεκαετία συντομεύει, μια γενιά αλλαγής κάτω από σταθερές συνθήκες. Θα πρέπει να κοιτάξουμε ακόμα μακρύτερα, στον αιώνα που έρχεται. Δεν μπορούμε να είμαστε υπερβολικά φειδωλοί στην αποδέσμευση της ανθρώπινης φαντασίας".

MARRAINE ΜΠΟΥΚΤΣΙΝ
"Παρατηρήσεις πάνω στο "κλασσικό" αναρχισμό και τη σύγχρονη δοκολογία"

Τώρα, για να επιστρέψουμε από το τάξει διεπιστημονικής φαντασίας στη πραγματικότητα, γνωρίζουμε όλοι πολύ καλά ότι η Κύπρος άρχισε να χάνει τη τουριστική της "ατραξιόν" που είναι η φυσική της ομορφιά και ότι κανένας δεν ενθουσιάζεται μ' αυτήν την ιδέα. Πολύ περισσότερο το κεφάλαιο και το κράτος του που έχουν να χάσουν πολύ περισσότερα από το φτωχό μικροϊδιοκτήτη γης που περιμένει πως και πως να πάει νερό και ηλεκτρισμός στο χωράφι για να κτίσει κι' αυτός κανένα "πάνκαλλο". Δεν έχουμε καμιά αμφιβολία ότι το Κράτος και το Κεφάλαιο, αφού έκαναν ό,τι έκαναν θα τρέξουν στη συνέχεια να ενεργήσουν - στο μέτρο που τους συμφέρει - προς τη κατεύθυνση της πρόληψης (βλ. αστυνόμευσης). Μια μέθοδος πολύ διαφορετική από τη δική μας και που έρχεται σε πλήρη αντίθεση μ' αυτά που εμείς οι ελευθεριακοί πιστεύουμε. Το φαινόμενο πάντως (της πρόληψης) έχει πάρει παγκόσμιο χαρακτήρα και είναι ακριβώς εδώ που τα λόγια του Ιβάν Ιλλιτς, ενός από τους καταλληλότερους στοχαστές κοινωνιολογίας αληθεύουν:

"Τα πιθανά σενάρια για το μέλλον της ανθρωπότητας είναι δύο: Η μια κοινωνία που θα διοικείται από οικοδό-

λόγους μηχανικούς και τεχνοκράτες και όπου θα ελέγχεται από ιεραρχημένους συγκεντρωτικούς οργανισμούς, αυτό που ονομάζεται ο τεχνο-φασιστικός δρόμος, η αυτόνομες ομάδες που θα ελέγχουν την ίδια τους τη ζωή, για να διαφυλάξουν τον οικολογικό αντίποδα που είναι απαραίτητος στη ζωή: είναι η κοινωνία των συνδαιτημόνων."

Πιστεύουμε ότι βρισκόμαστε ήδη στο δρόμο προς το τεχνοφασισμό, σε μια εποχή όπου η κοινωνία του πετρελαίου αργοπεθαίνει και όπου η πληροφορική, η γενετική, η ηλεκτρονική και πυρηνική τεχνολογία βρίσκονται στα πρώτα τους βήματα. Δεν ελπίζουμε σε καμιά νομοτέλεια του στυλ "έτσι κι' αλλιώς η γη θα γίνει κόκκινη", ούτε έχουμε κλείσει την εξέλιξη του κόσμου στους τρεις τόμους του "Κεφαλαίου". Δεν περιμένουμε καμιά επανάσταση να ξεπροβάλλει σαν ο από μηχανής θεός, για να ζήσουμε στο αόριστο "αύριο". Η μόνη λύση για μας είναι να ξαναπάρουμε εδώ και τώρα τις τύχες μας στα χέρια μας και να μην την αφήνουμε σε άλλους είτε αυτοί ονομάζονται κράτος, Επιχειρήσεις, εκκλησία, είτε σχολεία, κόμματα κλπ.

Μέιν αυτά τα δεδομένα, και έχοντας ξεπεράσει τη ψευδαίσθηση ότι το κράτος σαν τέτοιο μπορεί (και στη πραγματικότητα δεν θέλει) να δώσει μια οποιαδήποτε ουσιαστική λύση σ' αυτό το πιο σημαντικό πρόβλημα της εποχής μας: της διατήρησης δηλαδή της ισορροπίας στη φύση, πιστεύουμε ότι η αναγκαιότητα της επανοικειποίησης της υπευθυνότητας είναι περισσότερο από ποτέ ζωτική.

Το θέμα του Ακάμα δεν θα πρέπει λοιπόν να γίνει αυτοσκοπός, (και παραμένει σήμερα το σημείο αιχμής του προβλήματος), αλλά να αποτελέσει την αρχή μιας συζήτησης και πρακτικής προς τη κατεύθυνση της αντιεξουσιαστικής οικολογίας, με στόχο μια κοινωνία χωρίς δούλους και αφέντες.

- Ας αναλάβει λοιπόν ο καθένας τις ευθύνες του,

- Να μην επιτρέψουμε να μετατραπεί ο Ακάμας σε νέα Λεμεσό ή Αγία Νάπα αλλά ούτε και να παραμείνει σαν πεδίο βολής των στρατοκρατών της Μεγάλης Βρετανίας.

- ΑΝ ΔΕΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΟΥΜΕ ΤΟ ΑΔΥΝΑΤΟ ΘΑ ΒΡΕΘΟΥΜΕ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΟ ΜΕ ΤΟ ΑΔΙΑΝΟΗΤΟ

Αντιεξουσιαστές Λεμεσού
γνήσιοι απόγονοι των εξοντομένων
αγριόχοιρων του Ακάμα.